

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: UsII-271/19-5

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda, Lidije Vukičević, predsjednice vijeća, mr. sc. Inge Vezmar Barlek i Marine Kosović Marković, članica vijeća, te sudske savjetnice Alme Beganović, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja Hrvatskog Telekoma d.d. iz Zagreba, Roberta Frangeša Mihanovića 9, protiv rješenja tuženika Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9, radi utvrđivanja visine naknade za pravo puta, na sjednici vijeća održanoj 12. veljače 2020.

p r e s u d i o j e

I. Odbija se tužbeni zahtjev za poništenje rješenja Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, KLASA: UP/II-344-03/15-11/552, URBROJ: 376-05-3-19-27 od 3. travnja 2019.

II. Ova presuda će se objaviti u Narodnim novinama.

Obrazloženje

Osporenim rješenjem tuženika, u točki I. izreke, utvrđeno je da je tužitelj (dalje: HT), infrastrukturni operator i ima pravo puta na nekretninama koje se na dan donošenja ovog rješenja nalaze u vlasništvu/suvlasništvu Općine Viškovci prema evidenciji Općinskog suda u Osijeku, Zemljišnoknjižnog odjela Đakovo, dostupnoj na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra – javnoj aplikaciji, na kojim nekretninama HT ima izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (dalje u tekstu: EKI) prema podacima o EKI navedenim u Elaboratu za pravo puta broj 68/17 (dalje u tekstu: Elaborat), a koje nekretnine koristi za pristup, postavljanje, korištenje, popravljanje i održavanje svoje EKI. Elaborat je u dijelu o količini, vrsti i prostornom položaju EKI, sastavni dio ovog rješenja.

Dalnjim točkama izreke rješenja je određeno da količinu i vrstu EKI iz točke I. izreke tog rješenja čine trase kabelske kanalizacije te trase elektroničkih komunikacijskih vodova u zemlji i nadzemnih elektroničkih komunikacijskih vodova navedene u Elaboratu, utvrđena je godišnja naknada za pravo puta za korištenje nekretnina iz ovog rješenja na površini zemljišta na kojem se nalazi EKI sukladno podacima navedenim u Elaboratu, uz primjenu iznosa naknade i načina obračuna određenim u članku 6. i 7. stavcima 1., 2., 3. i 4. Pravilnika o potvrdi i naknadi o pravu puta (Narodne novine, broj: 152/11., 151/14. i 95/17., dalje u tekstu: Pravilnik). Utvrđeno je da Općina Viškovci ima pravo na godišnju naknadu za pravo puta od 27. studenog 2015. godine, odnosno od dana uknjižbe prava vlasništva/suvlasništva na nekretninama iz točke I. ovog rješenja u korist Općine Viškovci ako je nastupila nakon tog

datuma, prema evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Đakovo dostupnoj na zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra – javnoj aplikaciji. HT je obvezan u roku od osam dana od primitka rješenja napraviti obračun godišnje naknade za pravo puta temeljem parametara iz rješenja tuženika, te obračun sa svim podacima koji su primijenjeni dostaviti tuženiku i Općini Viškovci.

HT je obvezan u roku od deset dana od primitka rješenja platiti Općini Viškovci naknadu za pravo puta iz ovog rješenja za prvu, drugu, treću i četvrtu godinu, a svaka sljedeća godišnja naknada za pravo puta plaća se u roku od osam dana po isteku razdoblja za koje je naknada plaćena, te se obvezuje Općina Viškovci omogućiti HT-u ostvarivanje prava puta na nekretninama iz ovog rješenja.

U izjavljenoj tužbi HT u bitnom navodi sažetak predmeta upravnog spora, a kao tužbeni razlog navodi nadležnost tuženika propisanu člankom 12. ZEK-a, koji u stavku 1. točki 11. propisuje da je HAKOM nadležan za utvrđivanje infrastrukturnog operatora na općem dobru i nekretninama drugih osoba te utvrđivanje visine naknade za pravo puta. Stvarna nadležnost je propisana zakonom i ne može se prenijeti na stranke u postupku, a što je HAKOM u osporenom rješenju upravo učinio, prenijevši nadležnost donošenja odluke o visini naknade za pravo puta na tužitelja kao infrastrukturnog operatora. Navodi odredbu članka 5. stavka 4. Pravilnika, kojom je određeno da će HAKOM za razdoblje od zaprimanja zahtjeva, rješenjem utvrditi infrastrukturnog operatora, količinu i vrstu elektroničke komunikacijske infrastrukture koja je izgrađena na nekretninama iz stavka 1. te visinu godišnje naknade za pravo puta. Odredbom članka 17. stavka 1. i 2. Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj: 47/09., dalje u tekstu: ZUP) propisano je da se stvarna i mjesna nadležnost ne mogu mijenjati međusobnim dogovorom javnopravnih tijela, javnopravnih tijela i stranaka ni samih stranaka, a javnopravna tijela dužna su tijekom cijelog postupka po službenoj dužnosti paziti na svoju stvarnu i mjesnu nadležnost. Slijedom toga razvidno je da je tužnik počinio bitnu povredu odredaba upravnog postupka prenijevši utvrđivanje parametara za određivanje naknade za pravo puta na tužitelja kao infrastrukturnog operatora, koji je stranka u postupku, a koje stajalište je, uvezvi u obzir navedene zakonske i podzakonske norme, zauzeo i Visoki upravni sud Republike Hrvatske, te se poziva na presude ovog Suda, UsII-234/18-6 od 16. siječnja 2019. i UsII-321/18-7 od 20. veljače 2019. godine.

Predlaže stoga ovom Sudu da usvoji tužbeni zahtjev i poništi osporeno rješenje.

Tuženik u odgovoru na tužbu navodi da tužbene razloge smatra neosnovanim jer se pri donošenju osporenog rješenja držao stavova Suda iznesenih u ranijim presudama (primjerice UsII-36/18-5, UsII-173/19-7 i dr.) te predlaže da Sud pri rješavanju i ovog predmeta uzme u obzir stajališta iznesena u tim presudama.

Presude na koje se tužitelj poziva u svojoj tužbi odstupaju od svih dosadašnjih stavova Suda jer je Sud u nekoliko desetaka presuda prije i nakon donošenja tih presuda izrazio svoje stavove i potvrdio način na koji tuženik rješava predmete utvrđivanja infrastrukturnog operatora i utvrđivanja visine naknade za pravo puta. Tužbene prigovore koji se odnose na prijenos nadležnosti na tužitelja smatra neosnovanim i neutemeljenim jer je u osporenom rješenju tužnik točno i precizno odredio parametre temeljem kojih se izrađuje obračun. Navodi da je infrastrukturni operator utvrđen na temelju izjave tužitelja broj: 390/2017 od 10. travnja 2017. godine o korištenju EKI tri godine bez sudske spore s vlasnikom nekretnina na administrativnom području Općine i izvoda iz poslovnih knjiga od 12. travnja 2017. godine. Količina i vrsta elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme, EKI, je utvrđena u Elaboratu na svakoj pojedinoj katastarskoj čestici, što je vidljivo iz Tablice 1, koja je sastavni dio Elaborata. Visina naknade za pravo puta je utvrđena na način da je za svaku pojedinu katastarsku česticu na kojoj se nalazi EKI utvrđena vrsta nekretnine, što je vidljivo

iz posjedovnih i vlasničkih listova koji su sastavni dio Elaborata za pravo puta i Tablice 1. Iznos naknade i način obračuna naknade za svaku pojedinu vrstu nekretnine propisane su člankom 6. i 7. stavcima 1., 2., 3. i 4. Pravilnika, kako je navedeno u osporenom rješenju, pa su svi parametri za utvrđivanje visine naknade za pravo puta utvrđeni u postupku i navedeni u osporenom rješenju, pa se ne može zaključiti da je tuženik svoju stvarnu nadležnost prenio na tužitelja kao stranku u postupku. Dodatno navodi da je tablica iz točke V. osporenog rješenja popunjena sa svim potrebnim podacima, razmijenjena između tužitelja i Općine tijekom postupka, što je vidljivo iz spisa. Zaključkom HAKOM-a od 20. ožujka 2017. godine od tužitelja je zatraženo da dostavi popunjenu Tablicu 1., potom je ona dostavljena tuženiku i Općini u Elaboratu o pravu puta, te je Općina istu dodatno dostavila tužitelju zajedno sa vlasničkim listovima za čestice za koje se potražuje naknada za pravo puta (dopis Općine od 26. ožujka 2019. godine). Na kraju, iz elektroničke poruke tužitelja od 15. travnja 2019. godine, upućene tuženiku vidljivo je da je tuženik sve parametre potrebne za obračun godišnje naknade za pravo puta utvrdio u postupku i odredio rješenjem.

Predlaže stoga ovom Sudu da odbije tužbeni zahtjev.

Zainteresirana osoba, Općina Viškovci, nije dostavila odgovor na tužbu, na što je pozvana rješenjem ovog Suda od 15. svibnja 2019. godine.

Tužbeni zahtjev nije osnovan.

Osporeno rješenje tuženika doneseno je povodom zahtjeva zainteresirane Općine Viškovci za utvrđivanje infrastrukturnog operatora za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu koja je izgrađena na području Općine Viškovci i visine naknade prava puta.

Zakonom o elektroničkim komunikacijama, u članku 12. stavak 1. točka 11. propisana je nadležnost tuženika za utvrđivanje infrastrukturnog operatora na općem dobru i nekretninama drugih osoba te utvrđivanje visine naknade za pravo puta.

Prema ocjeni ovog Suda, tuženik donošenjem rješenja kojim je odredio parametre za utvrđivanje visine naknade za pravo puta, nije prenio nadležnost na tužitelja koji je stranka u postupku.

Stoga je neosnovan prigovor tužitelja da je tuženik povrijedio odredbu članka 17. stavak 1. i 2. ZUP-a), kojom je propisano da se stvarna i mjesna nadležnost ne mogu mijenjati međusobnim dogовором javnopravnih tijela, javnopravnih tijela i stranaka i samih stranaka, a javnopravna tijela dužna su tijekom cijelog postupka po službenoj dužnosti paziti na svoju stvarnu i mjesnu nadležnost.

Zainteresirana osoba se u svom zahtjevu pozvala na odredbu članka 28. stavak 6. ZEK-a, prema kojoj upravitelj općeg dobra ili vlasnik nekretnine može pred Agencijom pokrenuti postupak utvrđivanja infrastrukturnog operatora za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu koja je izgrađena na općem dobru ili na nekretninama iz članka 27. stavka 1. ovog Zakona, te utvrđivanje količine i vrste takve infrastrukture i visine naknade za pravo puta.

U provedenom postupku su utvrđene odlučne činjenice za rješenje ove upravne stvari, koje među strankama nisu sporne, kako je to naveo tuženik u odgovoru na tužbu, a koje činjenično utvrđenje tužitelj tužbenim zahtjevom nije osporio, već samo osporava zakonitost rješenja, smatrujući da je tuženik postupio protivno odredbama ZUP-a o stvarnoj nadležnosti, pri čemu se tužitelj pozvao na presude ovog Suda u kojima je izraženo takvo stajalište.

U ovom slučaju je odlučno ocijeniti je li, obzirom na prirodu upravne stvari, pravilno izrekom osporenog rješenja riješena ova upravna stvar na način da su u izreci određeni elementi za određivanje visine naknade za pravo puta u odnosu na nekretnine koje su predmetom ovog postupka.

Člankom 29. ZEK-a, u stavku 1. je propisano da za pravo puta na općem dobru i na nekretninama iz članka 27. stavka 1. ovog Zakona, se plaća naknada za pravo puta iz članka 28., a izračun i visina naknade te način plaćanja naknade propisuju se Pravilnikom koji donosi Vijeće Agencije, pri čemu visina naknade mora predstavljati pravičan razmjer između prava vlasnika nekretnina i interesa operatora elektroničkih komunikacijskih usluga te javnog interesa za razvoj tržišta elektroničkih komunikacija. Prema stavku 2. tog članka, naknada za opće dobro i nekretnine u vlasništvu Republike Hrvatske te jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave plaća se godišnje, po četvornom metru zemljišta koje se upotrebljava za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu iz članka 27. stavka 5. ovog Zakona, a utvrđuje se jednoznačno za pojedinu vrstu nekretnina ili za opće dobro, na cijelom području Republike Hrvatske. Prema stavku 3. Pravilnikom se pobliže propisuje postupak izdavanja te oblik i sadržaj obrasca potvrde o pravu puta iz članka 28. ZEK-a.

Iz navedene odredbe ZEK-a proizlazi nedvojbeno obveza plaćanja naknade za pravo puta, te je Pravilnikom utvrđeno kako se izračunava visina naknade te način plaćanja naknade, pa prema ocjeni Suda, u ovoj upravnoj stvari, pravilno je utvrđen infrastrukturni operator i naknada za pravo puta za korištenje nekretnina, a sadržaj izreke ima sve elemente temeljem kojih se nedvojbeno može utvrditi visina naknade. Takvo shvaćanje je zauzeto na sjednici svih sudaca ovoga Suda održanoj 17. rujna 2019. godine prema kojem tuženik može rješenjem utvrditi sve parametre radi utvrđivanja visine naknade prema podacima iz Elaborata koji je sastavni dio rješenja.

Iz iznesenih razloga Sud tužbu ocjenjuje neosnovanom, pa je odlučeno kao u izreci ove presude, temeljem članka 57. stavak 1. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj: 20/10., 143/12., 152/14., 94/16. i 29/17.), a odluka o objavi presude donesena je temeljem odredbe članka 14. stavka 8. ZEK-a.

U Zagrebu 12. veljače 2020.

Predsjednica vijeća
Lidija Vukičević, v.r.

Za točnost otpravka – ovlašteni službenik
Tanja Nemčić